

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Politika és tudomány.

Debrecen, augusztus 8.

A társadalomtudományi társaság tegnapi ülésén csunya botrány játszódott le, amely azt a meggyőződést érlelteti meg velünk, hogy ebben az eddig intaktnak hitt testületbe is beleszabadult a vad, a féktelen politikai fanatizmus, amely már nem egy jóra való tudományos intézményt mételezett meg Magyarországon.

A tegnapi botrány eredete az, hogy Andrassy Gyula lemondott a társaságban viselt elnöki állásáról. Lemondott pedig azért, mert a társaság legutóbbi tisztújító ülésén alelnöki vétummal választmányi taggá tette Kristóffy Józsefet, a volt belügynököt, aki tudvalevőleg nem annyira társadalomtudor, mint inkább erkölcsstelen alak és politikai szélhámos.

Kristóffy megválasztásának kulisszatitkait nyilvánosságra hozta Wolfner Pál dr., egy perfekt jellemű kiválóan képzett fiatal tudós.

A leleplezés sehogyssem tetszett a társadalomtudományi társaság haladóparti elemeinek — s ezért tegnapi rendkívüli közgyűlést hívtak össze. — Ezen a gyűlésen Pikler Gyula egye-

temi tanár, a társaság alelnöke, a düh-től remegő hangon támadta meg Wolfner Pált és olyan súlyos szavakkal inzultálta, aminovel olyan ember, aki szavaiért nem szokott helyt állani, a jó izlés szabályai szerint nem élhet.

Ez az ügy egyébként csak annyiban érdekel bennünket, amennyiben az a politikával összefüggésben van. A haladóparti lapok nagy üdvrivalgással közlik a dolgot és elpalástolhatlan örömeiknek adnak kifejezést a felett, hogy Pikler dühöngését szankcionálta a társaság s hogy Andrassy helyett Kristóffy maradt bent a tudósok társaságában.

Értjük ezt az örömrivalgást, de konstatáljuk is egyben, hogy ez a társadalomtudományi társaság halotti indulója. Amit olyan nagy vehemenciával tagadtak azon a bizonyos gyűlésen, az feltétlen beigazolást nyert a haladó újságok örömujjongásával. Ez a társaság Kristóffy József politikájának letéteményese.

Jó lesz, ha Somló Bódogék változtatnak hitvallásukon, mert a politika el fogja züllesztetni a társadalomtudományi szövetkezést. Ezért aztán nem lehet Wolfner Pált okolni.

Hát a mikor a Ferenc József ágytakaróval az őszi szabadulást hozza kapcsolatba:

Ferenc József téli-nyári pokróca:
Jaj de sokat huzogattam magamra.
Addig-addig huzogatom magamra:
Szeptemberben kimaradok alóla.

Néha még vigabb a kedve s akkor ilyenkép hamiskodik:

Ha nincs pénze a bakának,
Levelet ír babájának, csuhaja.
Eltörött az indiblanc,
Küldj pénzt babám, ne sajnáld.
Kevés lénung, niincs virzsina,
Igy mulat az öreg baka bujába.

De reggelre, hogy a világ csak olyan borus, az élet csak olyan komisz marad, eltűnik újra a jókedv:

Ha felkelek, babám jut eszembe,
Busan veszem fegyverem kezembe.
Busan veszem fegyverem kezembe,
Könyek árának mindkét szemembe.

Az pedig igazán könyekig megható, mikor a Debrecenből Szlavónia aljára ültetett fiu imigy kesereg:

A debreceni r. kath. plébánia csődje.

Nagy hiányok az alapítványok körül.

Óriási adósságok, osekély fedezet.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 8.

A mióta Wolafka Nándor a volt debreceni plébános, c. püspök elhunyt, városszerte különféle mende-mondák keringenek a felől, hogy a debreceni plébánián a vagyon tekintetében igen súlyos állapotok vannak. Mindaddig azonban, míg a káptalani kiküldött által foganatosított leltározás le nem bonyolódott senki se tudta, hogy tulajdonképen mi szolgáltatott okot a sok különféle híresztelésre.

A leltározás végén igaznak bizonyultak a hírek és mint most kiderült a debreceni plébánián a roznyói püspökséghez hasonló állapotok uralkodnak.

A plébánia csődjéről a következőket sikerült megtudnunk:

Vagyon maradt.

Nemcsak Debrecenben, hanem az egész országban mindenütt a jó szívről ismerték Wolafka Nándor drt.

Debreceni bakanóták.

Most a mikor újra hangos a kaszárnya az ujoncok nótájától, nem lesz érdektelen megismertetni azokat a katona dalokat, a melyek itt fakadtak fel a hajdusági fiuk ajkán. Egy poétalelkű férfit a következőkben szedte koszoruba a hajdusági bakanótákat.

A 39 ik, debreceni gyalogezred bakáinak legkedvesebb nótáit fűzöm alább egy kis koszoruba. Hozzáteszem, hogy e nóták legtöbbje sajátja az ezrednek s másutt merőben ismeretlen. Meg azt, hogy egyiknek-másiknak a melódiája is ott fakadt valahol a Hortobágy alján.

Nézzük hát önkényes csoportosításban ezeket a bakanótákat. Vegyük talán először a bakaéletéről szólókat, melyeknek termőágya: a sokat szenvedő, haza hazavágyó bakalegény szive. Ihol mindjárt, hogyan kesereg a baka az ő kopasz ágyafején:

Reggel jókor feltekintek a polera,
Komisz kenyér, rozsdás csajka van rajta.
Komisz kenyér, rozsdás csajka van rajta,
Arra még a jó Istennek sincs gondja.

Szlavon-bródi kikötőben van egy hadihajó,
Közepibe, négy sarkába: nemzeti lobogó.
Fujja a szél, fujja, hazafele fujja,
Debrecenbe, öreg bakák, mikor megyünk újra?

Vagy:

Ej be szépen szól a magyar nóta,
Magyar bakák masiroznak rajta.
Masiroznak idegen országba,
Horvátország szélső határára.

Jaj istenem, hogy kell oda menni,
Hogy kell nekem horváth leányt szeretni?
Ha ölelem, fáznak a karjaim,
Ha csókolom, hullnak a könyeim!

Ez pedig már egészen balladászorú:

Nagy debrecen szép helyen van,
Mert a világ közepén van.
Benne van egy bazsarózsa,
Ki van a két szeme sirva.
— Ne sitj, ne sirj te bus gerlice,
Visszajön a te párod ide!
Nem kell nekem senki párja,
Ha az enyém el van zárva.
El van zárva erős zár alá:
Ferenc József két karja alá.
Börtönajtó: lyukadjon ki,

Ruhatisztító

Széchenyi-u. 42. sz.

Telefon 323. sz. Telefon 323. sz.

Nagylelkűsége okozta azt az eredményt, a melyet a lefolytatott leltározás mutat fel a plébánia vagyona felől.

A mikor Wolaffka Nándor elhunyt, a nagyváradai káptalan Palotay László kanonokat küldte Debrecenbe, hogy a plébánia vagyonát leltározza. A munka heteken keresztül tartott. Már ekkor különös hírek keringtek a városban, hogy Wolaffka Nándor után alig maradt valami. Később megcáfolták ezeket a mende-mondákat s az a hír terjedt el a hívők között, hogy bizony elég szép vagyon maradt az elhunyt után, sőt még az egyházi javakban is gyarapodást mutathat fel a mérleg.

Sok az adósság.

A leltározási iratokat ezután természetesen áttették a nagyváradai káptalani hivatalhoz, a mely átvizsgálván a jegyzőkönyveket, eleinte nem tudta mit csináljon. Az iratokból ugyanis nem az derült ki, hogy van vagyon hanem az, hogy **horribilis összegű adóssággal szemben csekély 15 ezer korona értékű aktiva** maradt az elhunyt után.

Az adósság több mint 200 ezer korona, a melyre egyáltalán nincs fedezet.

A megterhelt birtokok.

Az adósságról a telekkönyvek is tanuskodnak. A debreceni plébániának Debrecen környékén és a vármegyében ugyanis nagyobb kiterjedésű birtokai vannak, a melyek meg vannak terhelve betáblázott követelésekkel. Ezeket a nagy összegeket az illetők Wolaffka Nándor személyének adták. Benne garanciát láttak, hogy a törlesztések körül semmi baj nem lesz. De a mikor hire kelt, hogy az elhunyt után alig maradt valami vagyon, a hitelezők egyre másra sürgetni kezdték a nagyváradai káptalannál az adósságok kifizetését.

Te meg babám szabadulj ki!
— Szabadulnék, hej de nem lehet,
Ferenc József karja nem enged.
Besorozott három évre
Debreceni ezredébe!

Ennek a tizenhat soros nótának voltaképpen két sornyi dallama van. Ezé a két soré is majdnem ugyanaz. Ugy, hogy mikor az egyedül busuló baka ezt a nótát dalolja, szinte mintha csak egy akkord hangzanék felénk, el nem apadva, ugyanabban a mederben haladva, az utolsó taktusig.

Es itt volna ebből a fajtából az utolsó:

Verd meg isten, ki e gőzöst csinálta,
De még inkább, ki az utját lerakta.
Elviszik a legényeket,
Jó messzire szegényeket:
Szeretőjét bizza a jó Istenre.

Mindjárt derűsebb, reménykedőbb aztán a hang, mikor a három kis év haladkolni kezd, s afférolásról kezdenek ábrándozni a bakák.

Gyertek fiuk, kik egyszerre rukkoltunk,
Magazinba mindent beafféroljunk.
Afféroljunk csakót, fegyvert, egyebet,
Felejtjük el ezt a komisz életet.

Vagy:

Váltók perlése.

A betáblázott követeléseken felül is rengeteg váltó adósság maradt. A debreceni pénzügyintézetek egyre-másra perlik a néhai plébános váltóit, amelyekre kellő időben a fedezet be nem érkezett. E váltók nem mind a Wolaffka által felvett összegekről szólnak, hanem azok, amelyeken, mint jótálló szerepelt. Wolaffka ugyanis senkitől se tudott megtagadni kérelmet. Mindenkiel szemben jó szívű volt s így történt, hogy az emberek, akik pénzt rösteltek tőle kérni, váltók aláírásával vették igénybe nagylelkűségét.

Halálával a pénzügyintézetek a váltók teljes összegének kifizetését kérték. Miután ez nem igen történt meg, a váltókat beperesítették.

Zárlat a vagyon felett.

Az elhunyt plébánosnak a magán adóssága is nagy. Egy debreceni föld birtokos például 30 ezer korona erejéig van érdekelve. De ezenkívül még számosan kisebb nagyobb összeget követelnek.

A nagyváradai káptalan a sok zaklatásnak elejét veendő elhatározta, hogy bírói zárlatot kér a püspök hagyatékára. E célból megbizta a káptalan ügyészét, hogy tegyen ez irányban lépéseket.

Igy történt, hogy a debreceni kir. járásbíróóság a megkeresés folytán a bírói zárlatot elrendelte és erről értesítette Nyáry Ignác h. plébánost.

Mint hírlik a nagyváradai káptalan az esetről jelentést tett Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszternek, aki minden valószínűség szerint belefog szólni a debreceni plébánia csödjébe.

Megy a gőzös Boszniából Pest felé,
Megyek én is örömmel hazafelé.
Vessük le a komisz ruhát,
Afféroljunk bornyut, puskát.
Nem kell már a komisz kenyér,
Majd lesz otthon jobb is ennél.

Aztán van egy nóta, amelynek dal lama két sornyi; amolyan recitativ szólam, melyre a baka, minden risztungjáról ráhuz két-két sor alekszándrinust. A fegyverétől például ebben a két sorban bucsuzik:

De most már az isten, nem bánom áldjon meg
Továbbá a rozsa egyen meg s öljön meg!

Hát mikor henceg az öreg csont s félvállról kezd beszélni még az őrmesterrel is:

Őrmester ur, az istenit, mit csinál?
Talán bizony kurta vasat agyusztál?
Agyusztálja őrmester ur kedvére,
Kitelt már az öreg baka idője.

A zupának, ennek a gyűlölt ételnek is szentelt nótát, s ebben már duhajkodik a fiu:

Őrmester ur, az istenit magának,
Egye meg a sűrűjét a zupának,
Vagy egye meg, vagy adja a kutyának,
Nem ennek a szabadságos bakának.

Folytatása következik.

Az ipartestület a pénzügyminiszterhez.

Az adósróf működése ellen.

A kisiparosok megvédelmezése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 8.

Ennek a koldus országnak elháríthatatlan nagy szerencsétlensége a finác bürokratizmus. Nem egyéb ez, mint a pénzügyigazgatásnak ama nemes vetélkedése, hogy minél tekintélyesebb összeget állapítsanak meg kerületükön adótétele gyanánt. A ki lefözi kollegáját és alaposan meg tudja forgatni az adóprést, az feltétlen elismerést kap a pénzügyminiszter részéről.

Faust Elek ezek közé a derék pénzügyigazgatók közé tartozik. Kis emberek zsebében igyekszik megteremteni karrierjét. A most is tulságosan magos állami adókat jövőre még feljebb akarja srófolni. Faust Elek, hogy ezen a réven megnyerje felettes hatóságának vállveregetését. Ez az ügy a kis emberek közül első sorban a kisiparosoknak esik keservesen. Ezért határozta el az ipartestület legutóbbi előjárósági ülésén, hogy Faust Elek terve ellen felirattal él a pénzügyminiszterhez. A feliratot tegnap expedíálták el Wekerle Sándornak, szól pedig a következőleg.

Nagyméltóságú Miniszter Ur:
Kegyelmes Urunk!

Az 56423—906. számú magas rendeletével volt kegyes Nagyméltóságod a pénzügyigazgatóságokat — figyelmeztetni, hogy a kereseti adó kiszámítási javaslatok megtételénél csak oly esetekben hozzanak az elmúlt kivetési időszakban megállapított adóösszegeknél nagyobb összeget javaslatba ha az teljesen indokolt.

Az ipartestületnek kötelékébe tartozó kisiparosok között általános a panasza, hogy a debreceni pénzügyigazgatóság a jelenlegi kivetési javaslatoknál Nagyméltóságod fenti rendelkezését figyelmen kívül hagyta és a legtöbb esetben a kisiparosok eddigi kereseti adójának a felemelését javasolja.

A midőn Nagyméltóságod magas rendelkezését kibocsátotta, bizonyára ezt azért tette, mert ismeri a hazai kisiparosság azon nyomasztó helyzetét, amelybe őket a hosszú időn át tartó törvényen kívüli állapot sodorta, amikor az üzleti élet teljesen megrekedt és kisiparosaink sok esetben a mindennapi megélhetésüket sem voltak képesek biztosítani.

A helybeli pénzügyigazgatóság említett eljárása lehet tulságos ügybuzgalom, kivetési javaslatai azonban jó részt igazságosnak nem nevezhetők.

Esdve kérjük ennél fogva Nagyméltóságodat, miszerint a helybeli kisiparosok érdekeinek védelme szempontjából a helybeli Pénzügyigazgatóságot tulbuzgó és rendkívül kártékony következményekkel járó kivetéseinek méltányos és igazságos leszállítására, különösen pedig arra felhívni kegyeskedjék, hogy tekintettel nemcsak az elmúlt évek szomorú közgazdasági viszonyaira, de különösen a jelen évről a munkás sztrájkok által tönkretett kedvezőtlen üzleti eredményére is, ne zaklassák a kisiparosokat, ne mozdítsák elő

tönkrejutásukat, hanem az állami honpolgár kötelezettségéhez való hozzájárulásánál magasabb szempontból kiindulva igyekezzenek megtalálni azon adókulesot, a melyet kisiparosaink is készséggel elfogadhatnak és amely kötelezettségeik teljesítése nem idézi elő biztos tönkrejutásukat.

Megvagyunk arról győződve, hogy Nagyméltóságod intézkedése enyhíteni fogja a helybeli Pénzügyigazgatóság tülbuzgalmát, meg fogja védeni kisiparosaink létérdekeit, leirata a közel napokban kezdetét veendő adókvetési tárgyalásoknál a bizottságoknak is megfelelő zsinórmértékül fog szolgálni és ezen reményben ismételtén kérjük Nagyméltóságod sürgős és bölcs intézkedését.

Kelt Debrecen, az ipartestület előljáróságának 1906. augusztus hó 1-én tartott üléséből. Zelinger Ede elnök s. k. Dr. Tóth Kálmán jegyző s. k.

A báró Apor-család és a debreceni muzeum.

Érdekes peres ügy.

Utazás az ereklyék körül.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 8.

A debreceni városi muzeum egyik termében, a XVI-ik századból való ötvös művek között két becses tárgy ragadja meg a figyelmet. Egy ezüst kehely, amely a német reneszansz ötvös művészetének remeke, és egy ezüst fűszertartó, a mely végtelen gondnal és finomsággal készült munka.

Ez a két érdekes és értékes tárgy Löfkovics Arthurnak, a szenvedélyes és gáláns régiséggyűjtőnek ajándékából került a muzeumba. Aki szereti a régiségeket és érzi a művészi szép iránt, az mindig elragadtatással nézi a becses antikvákat.

Pár hónappal azután, hogy az ezüst tárgyak a muzeum birtokába kerültek, értesítést kapott a muzeum igazgatósága, hogy a két értékes tárgy az erdélyi báró Apor család tulajdonát képezi. A család kastélyába betörők jártak, akik több értékes tárgyat raboltak el — közte a két ezüst ereklyét is. Az ereklye aztán zsidó árusok keze közé került, a kiktől egy ezüstműves vette meg. Ettől viszont jóhiszemű vétel után jutott a két értéktárgy Löfkovics Arthurhoz, tőle pedig a muzeum tulajdonába.

A hivatalos értesítés azt jelezte, hogy az Apor-család per útján fogja viszközvetelni az értéktárgyakat.

A per tegnapelőtt folyt le a marosvásárhelyi törvényszék előtt. A törvényszék kétségtelenül megállapította, hogy Löfkovics Arthur részéről jóhiszemű vásárlás történt, így az értéktárgyak továbbra is a muzeum birtokában maradhatnak.

Az Apor család is tudomást szerzett az ítéletről s most már szép szerével, diplomatikusan igyekszik megszerezni a két relikviát. A család doyenje levelet irt a muzeum igazgatóságának, amelyben értesíti, hogy tudomást szerzett a törvény-

szék ítéletéről. — A báró Apor családnak azonban nagyon értékes a két tárgy, s hajlandó azért cserét csinálni. Cserében felajánlja báró Apor Istvánnak 1585 ben írott érdekes munkáját és gróf Károlyi Sándornak, a kuruc generálisnak, eredeti bőrbe kötött pergamenre irt végrendeletét.

A muzeumi bizottság legközelebbi ülése fog dönteni az ajánlat felett. Valószínűtlen azonban, hogy szankcionálja a cserét, annyira becses a két ötvös műremek.

Szerelmi tragédia a Szent-Anna-utcán.

Gyilkosság fényes nappal.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 8.

Véres szerelmi drámának volt a színhelye kedden délelőtt a Szent-Anna-utcai 57-ik számú ház pincelakása. Kocsis István cipész segéd lötte le Vass Antalnét, Vass Antal kocsis feleségét. A gyilkosság részleteiről tudósítónk a következőket jelenti.

A tragédia előzményei.

Vass Antal kocsis felesége kabai leány volt, mint fiatal asszony is huzamosabb ideig Kabán lakott. Kocsis István cipész segéd, aki ebben az időben került Kabára, szerelemre gyuladt a csinos, fiatal asszony iránt. Szerelmét nem titkolta az asszony előtt s valakányszor alkalma nyílt mindannyiszor megvallotta, sőt üldözte szerelmi ajánlataival. Az asszony azonban ellent állott a csábításoknak, hü maradt férjéhez.

Mult az idő. Vass Antal odahagyta Kabát és Debrecenbe jött. Itt Stern József és testvére cég szolgálatába állott. Lakást pedig a Szent-Anna utca 57. sz. ház pincelakásában bérelt. Ez időtől kezdve nem tudott Kocsis István nyugodtan maradni. Ide vágyott a szive Debrecenbe. Többször meg is látogatta az asszonyt, majd szolgálat adójának Stern Mártonnak felmondott és kabai alkalmazását augusztus hó elsején ott hagyta. Első dolga volt, hogy Debrecenbe jöjjön. Augusztus elseje óta aztán itt élt Debrecenbe és mindennap látogatást tett az asszonynál.

A gyilkosság.

Tegnap délelőtt pár perccel tizenkét óra előtt Kocsis István ismét felkereste Vass Antalnét. Nagyon izgatott volt és roppant zavartan beszélt az asszonynyal. Egyre kérte Vassnét, hogy viszonozza szerelmét. Majd pedig megfenyegette. Mikor látta, hogy fenyegetésével sem ér el semmit, torkon ragadta az asszonyt és egy hatalmas lökéssel ellökte magától. Az asszony szembe szállott támadójával, kiakart menekülni a szobából.

Ne kiállts, mert lelőlek!

Az asszony látva, hogy támadójától nem tud szabadulni, segítségért kiáltozott.

— Ne kiállts mert lelőlek, — kiáltott reá durva hangon Kocsis István. De az asszony még kétségbeesettebben kiáltott segítségért. Kocsis látva, hogy az asszonyt

nem tudja elcsendesíteni, előrántotta revolverét és az asszonyra lőtt. A golyó nem talált és az ágy deszkáiba furódott. Kocsis István erre újból az asszonyra szegezte revolverét. A második golyó sem talált. Harmadszor is lőtt. Ez már biztos lövés volt, a golyó az asszony szive mellett hatolt a testbe. Negyedik lövést is tett a gyilkos, ez a lövés azonban célt tévesztett.

A gyilkos elmenekülése.

A lövésekre figyelmes lett a Szent-Anna-utca 57. szám előtt áruoló kofa asszony, Rác Istvánné. A mikor az első lövést hallotta, lekiáltott a pincelakásba:

— Mit csináltok, talán megboldultatok?

A Ráczné keszédere ismét lövések voltak hallhatók. Erre Rác Istvánné az udvarra rohant:

— Vassnét meggyilkolták. Segítség! Segítség!

A gyilkos a lövések után gyorsan kiszökött az udvarról és elmenekült.

A lármára az udvarba lakók valamennyien a Vassék lakására rohantak, ott iszonyu látvány tárult a szemek elé. Ott feküdt Vassné az ágyon. Szívéből még patakzott a vér, a szobá pedig tele volt löpor füsttel. Az asszony eszméletlenül feküdt.

A Szent-Anna-utcai csakhamar jelentették a rendőrségnek, hogy az 57. szám alatt gyilkosság történt. A rendőrség részéről Mile Pál rendőrfogalmazó jelent meg a helyszínen. Intézkedésére az asszonyt beszállították a közkórházba, az udvarban lakókat pedig nyomban kihallgatták.

Hajza a gyilkos után.

A mikor a rendőrség a helyszínére érkezett, a fogalmazó helyszíni szemlét tartott. Szemle után Mile Pál a rendőrség teljes tartalékát mozgósította a gyilkos után, őrjáratokat indított utnak, hogy a gyilkost letartóztassák. Az őrjáratok azonban eredménytelenül tértek vissza. Az eddigi nyomozat csak azt volt képes megállapítani, hogy a gyilkos utját Balmazújváros felé vette és gyalog menekült. A rendőrség különben mindenféle táviratilag közölte a gyilkos személyleírását és még késő éjjel is folytonosan kutatott a gyilkos után.

A gyilkos személyleírása.

Kocsis István cipész segéd, a szent-anna-utcai szerelmi dráma gyilkos szereplője, alacsony termetű ember. Fekete kalapot, kabátot, nyakkendőt, zöld bársony nadrágot és rámás csizmát visel. Haja és bajusza barna. Szemei kékek.

A kórházban.

A rendőrség a gyilkosságról és az eddigi nyomozásról jelentést tett a vizsgálóbírósnak. Egyszersmind figyelmeztette a vizsgálóbírósnak, hogy az asszony nagyon rosszul van, tehát jó lesz, ha a szokásos kihallgatást eszközölni fogják.

A rendőrség jelentése folytán Szoszlay Sándor vizsgálóbíró azonnal ki-

ment a közkórházba és az asszony vallomásait jegyzőkönyvbe akarta foglalni. Azonban mire a közkórházba kiért, az asszony újból elvesztette eszméletét, úgy hogy a vizsgálóbíró kihallgatni nem tudta. A kihallgatás nem sikerülvén, a vizsgálóbíró eltávozott, magára hagyva az asszonyt férjével.

A férj, aki kezeit tördelve állott szerencsétlenül járt felesége halálos ágyánál. A kérdezősködőknek sirva mondta el, hogy a gyilkos már régen udvarol feleségének. Neki barátja volt és csak ezért engedte házához.

Egyébként nem sejtett semmit mert ha gondolta volna, hogy Kocsis István Debrecenben tartózkodik nem hagyta volna feleségét magára.

A rendőrség még az éjszaka folyamán is lázasan nyomozott. Bikfalvy Miklós nyomozás végett délután Kabára ment ki.

A gyilkosság áldozata Vass Antalné eszméletlenül fekszik a közkórház sebészeti osztályán. Az orvosok ápolják, mindent elkövetnek, hogy megmentésük az életnek, de ez aligha sikerül, mert a golyó nemes részeken furódott keresztül, Valószínű a szerencsétlen asszony még az éjszaka folyamán elfog pusztulni.

A gyilkost letartóztatták.

A késő esti órákban értesülünk, hogy a gyilkos Kocsis Istvánt a debreceni rendőrség távirati megkeresésére a balmazújvárosi csendőrség letartóztatta. Kocsis az éjszakát az újvárosi községháza börtönébe tölti. Holnap reggel csendőrfedezet mellett hozzák Debrecenbe a bűnügyi osztályhoz. Mile Pál fogalmazó azonnal kihallgatja, s teljesen befejezi ez ügyben folytatott akcióját.

Hirek mindenfelől.

Véres bíróválasztás. Déváról táviratozzák: Bánpaták, hunyadmegyei községben a napokban volt a bíróválasztás. A lakosok nem voltak megelégedve a megválasztott Bende Nikolájjal. A jegyző hiába csitította az embereket, azok megtámadták a csendőröket, akik lőttek a támadókra, miközben Bence Demeter súlyosan megsebesült.

Ujabb behívások fegyvergyakorlatra. A közös hadügyminiszter rendelete folytán azokat a póttartalékosokat, akik ez év május 8-án szabadságot tettek a tényleges szolgálat alól, a hadtest- és hadkiegészítő parancsnokságok augusztus hó 21-ére huszonöt napos fegyvergyakorlatra hívják be.

Pikáns akták.

Mi volt a levélben?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 8.

A debreceni kir. törvényszék felelőviteli tanácsa érdekes pört tárgyalt tegnap. Két éjjeli mulató tulajdonosa között keletkezett konfliktus ügyében hozott ítéletet a bíróság. A levéltitok megsértését büntette az igazságszolgáltatás ebben az ügyben, melynek részletei a következők:

P. K. segesvári nyilvános mulató tulajdonosa hírét vette az év elején, hogy Debrecenben az O. L. féle üzlet eladó. Ide utazott s miután meg is alkudott a mulatóra, ügyeinek rendezésére eltávozott a városból.

Elutazása előtt P. K. elmondotta O. L.-nak, hogy „anyagbeszerzés” céljából Budapestre és más nagyobb városba utazik. A leveleit hozzá címezteti és arra kérte, hogy visszajöveteléig vegyen át minden postai küldeményt.

O. L. illetve ennek férje N. J.: a megbízásnak megfelelt, sőt tovább is ment, amennyiben a P. K. leveleinek egyikét felbontotta. Véletlenül ez a levél igen pikáns eseteket tartalmazott, a mi fölött O. L.-ék pompásan mulattak, sőt az üzletükben megforduló férfi világnak is juttattak a mulatságból, amennyiben felolvasták előttük a ravasz levelet.

Mikor P. K. visszatért, megtudta a dolgot. Éktelen dühbe gurult és az üzletből semmi se lett.

Egyben elsieltett dr. K. S. ügyvédhez, aki utján levéltitok megsértése miatt feljelentést tett a járásbírósnál. Az első foku bíróság felmentette a vádlottat, mert nem látta a rosszhiszeműséget beigazolvva a levelek felbontása körül.

Felelővítés folytán az ügy a debreceni kir. törvényszék felelővíteli tanácsa elé került, amely Baróthy Béla elnöklete alatt tartott ülésében, Tóth Béla bíró előadásában megváltoztatta az elsőfoku bíróság ítéletét. P. K. magánvádlót a bíróság eskü alatt hallgatta ki, hogy O. L.-nek csak a levelek átvételére adott meghatalmazást.

Ez alapon O. L. illetve ennek férjé- a kit dr. Tarján Leó képviselt, 50 korona pénzbüntetésre ítélte és 180 kor. perköltségben marasztalta el.

Színház.

A színházi büffé. Buday Károly cukrász-üzlet tulajdonos üzletét eladta, ezzel a színházi büfféhez való jogát is elvesztette. A pénzügyigazgatóság értesülésünk szerint a jövő szezóra nem ad italmérési engedélyt a színházi cukrászdában.

Tilos a színpadra lépés. Zilahy Gyula szízigazgató beadványt fog intézni Végh Gyula főkapitányhoz, hogy az illetéktelen elemeket tiltsa el a színpadra járástól. Végh Gyula értesülésünk szerint, eleget fog tenni a kérelemnek s csak a lapok színi referenseinek ad színpadra lépésre jogosító igazolványt.

Aki halott és mégis él.

Holtta nyilvánítás után jelentkezett.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 8.

A judikaturában páratlanul álló eset foglalkoztatja most a debreceni kir. törvényszéket. Ő felsége a király nevében holtta nyilvánított egy debreceni embert, aki 30 éven át nem adott életjelt magáról, de a hogy a jogerős bírói ítélet kimondotta az illetőnek az élők sorából való törlését, egyszerre csak csoda történt, a halott jogait követelve megjelent a törvényszéknél.

Az eset részletei a következők:

Évekkel ezelőtt történt, hogy Dobrai

Ödön volt debreceni lakosra valami örökösödési ügyből kifolyólag szüksége volt a kir. törvényszéknek. Az örökség letárgyalását megakasztotta az a körülmény, hogy Dobrai sehol sem volt feltalálható.

Több mint 30 év óta van távol szülővárosától, Debrecentől. Az itt élő rokonsága mindenfelé kerestette. Köröztek, kutatták hirdették az ujságokban, de eredmény nélkül.

Végül is az örökösök nem tehetek egyebet, mint a törvény rendelkezései szerint a kir. törvényszéktől Dobrai Ödön holtta nyilvánítását kérték. A törvényszék a kérelemnek helyt adott és „Ő Felsége a király nevében” hozott ítéletével kimondotta, hogy Dobrai Ödön meghalt. Halálozási napja 1903. évi június 14.

Most pedig következik a csoda. Hogy, hogy nem Dobrai Ödön tudomást szerzett arról hogy őt keresik, levelet írt a kir. törvényszéknek, hogy él és virul.

Lakása harminc év óta, a krassószörénymegyei Fényes községben van. Nyomasztó anyagi helyzetben él régóta s ez indítja arra, hogy azt kérdezze a törvényszéktől, vajjon nem maradt-e számára egy néhány forint örökség.

Érdekes, hogy Dobrai levelében arra kéri azokat, a kiket illet hogy ne vegyék rossz néven tőle, mert él, de hát nem tehet róla, ha a jogerős bírói ítélet dacára a legfelsőbb forum, az Isten meghagyta az élők sorában.

A kir. törvényszék, miután a halott jelentkezett, a hagyatéki eljárást újból felveszi és a holtta nyilvánított Dobrainak az örökségből illető részt megítéli.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— Debrecen a polgármesterek kongresszusán. Mint minden évben, úgy az idén is megtartják a polgármesterek kongresszusát. Tavaly Kassa várost tüzték ki a kongresszus helyéül, miután ott a tanács panamája következtében kellemtelen fegyelmi vizsgálatok folynak, a kongresszust pozsonyban tartják meg. Erről Kovács József polgármestert ma értesítette Dr. Brolly Tivadar a pozsonyi polgármester. A kongresszus 23 án lesz, melyen Kovács József polgármester, esetleg a tanács több tagja fogja Debrecen képviselni.

— Német herceg Debrecenben. A debreceni mentelepen augusztus 26 án megy végbe a pótlóvázás. Erre a fontos katonai aktusra lejön Debrecenbe a pótlóvázási bizottság katonai része. A budapesti katonatiszteken kívül érdekes vendégek érkeznek ez alkalommal Debrecenbe. Egy német katonai küldöttség, amelyet a német birodalmi hadügyminiszter küldött el Debrecenbe. A küldöttséget

egy német herceg vezeti. Tagjai lesznek a küldöttségnek magasrangú katonatisztek. A német vendégek 26-án részt vesznek a pótlovazási szemlén, 27-ikén pedig kirándulnak a Hortobágyra.

— **Kinevezés.** A király az igazságügyi miniszter előterjesztésére dr. Gébert József debreceni ítélőtáblai aljegyzőt az erzsébetvárosi kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

— **Sorozás Debrecenben.** Lapunk tegnapi számában jelentettük, hogy a honvédelmi miniszter az 1906. évi ujoncjutaléokra a sorozásokat október 10-től kezdve rendelte el. Debrecenben a sorozásokat kitűztek. Mint értesülünk a sorozások november hó 19-én és a következő napokon lesznek, amelyen az 1885. évi korosztálybeli ifjak kerülnek a mérce alá. Itt említjük meg, hogy e hó 16. és 27-én katonai felülvizsgálat lesz. Az utóállítást e hó 24-én tartják meg.

— **Hajdumegye közigazgatási bizottsága** augusztus havi rendes ülését 13-án tartotta volna. Tekintettel azonban az országos vásárookra, augusztus 14-ére halasztotta el Weszprémy Zoltán főispán.

— **Naszády Iván illetősége.** Mikor még Naszády Iván boldog emlékeztető királyi illetve császári biztos volt, valami ügyből kifolyólag illetőségi bizonyítványt kért Debrecen város tanácsától. A tanács, a mely tudvalevőleg erősen udvarolt a 48-as polgármester vezetésével Naszády Ivánnak szerette volna az illetőségi bizonyítványt kiadni, de erre semminemű alap nem volt. Megindult hát az eljárás Naszády illetőségének megállapítására. A nyomok az Arad megye Butyin községbe vezettek. A tanács rá is irt a jó butyiniakra, hogy vállalják el Naszády illetőségét. A butyini előjáróság azonban hazafiasabb volt mint a debreceni tanács (természetesen annak idején mert most ez is tulipános és hazafias tanács) s röviden csak ennyit válaszolt:

— Naszády illetősége? A császári biztosé? Nem tárgyalunk, nix dajcs!

Hosszu ideig hallgatott aztán a krónika Naszády Iván illetőségéről. Most aztán végre kiderült, hogy hova való a császári biztos. Rákenték csakugyan Butyin községre. Arad megye alispánja ugyanis tegnap értesítette Debrecen polgármesterét, hogy Butyin község végre elismerte Naszády Iván illetőségét és erről bizonylatot is állított ki. Most tehát világos mindenki előtt, hogy Naszády hova való. Butyinba: Ugyan miért nem megy oda?

— **Zsidó menekült debreceni kántor.** A debreceni izraelita hitközség az elbocsátott főkántor helyett már régen keres megfelelő embert, de nem talált. Harminc kántor kísérletezett már próba-énekléssel, de egyik sem tetszett a hitközségi tagoknak. Tegnap aztán egy odesszai kántor Rikow Sámuel énekelt a templomban. A próba olyan jól sikerült, hogy a hitközség előjárósága egyelőre az ünnepekre kántorul szerződtette Rikowot. Ez a kántor érdekes multu ember. Négy-

ezer rubel évi fizetéssel szerződtették az odesszai zsidó hitközség kántorául, miután a milánói zeneakadémiát kitűnő sikerrel elvégezte. Rikow szorgalmasan énekelt az odesszai templomban, s talán ma is énekel, ha Oroszországban ki nem tör a zsidóüldözés. A mult év november havának egyik csendes éjszakáján Odesszában is gyilkolni kezdték a zsidókat. Rikowra akkor támadtak rá, mikor a templomból jött ki. A templom udvarán körülfojták s egy égő lámpát vágta a fejéhez. A szerencsétlen ember súlyos égési sebeket szenvedett. Egyedül gyors lábainak köszönhető, hogy életben maradt. Pár nap múlva aztán átszökött a határon s azóta Debrecenben tartózkodik. Ha az ünnepek alatt megnyeri a hívek tetszését, valószínű hogy állandósítani fogják.

— **A debreceni kiskorú bűnösök.** A modern igazságszolgáltatás nagy és imponáló elve a lehetőség határáig nyúló humanizmus. Ez vonul át a modern államok újabb büntető törvénykönyvein — ez a magyar igazságszolgáltatás egyik vezető fénye is. A humanizmusnak a büntető jogban való gyakorlati alkalmazása vetette felszínre a kiskorú bűnösök ügyét is. A kriminalógia munkásai megegyeztek abban, hogy rendkívül javító hatása van a kiskorú bűnösre az a körülmény, ha a bűncselekmény elkövetése utáni letartóztatásakor nem dobják be a csavargók közé, hanem külön helyezik el. Ebben a fontos ügyben megnyilatkozott a belügyminiszter is. A városi tanácshoz tegnap azt az utasítást küldötte le, hogy az elfogott kiskorú bűnösöket, akik közigazgatási foglyok, ne zárják együvé a kitanult gazemberekkel. Külön zárában kell elhelyezni azt a kiskorút, aki első ízben követ el bűncselekményt. Külön helyezendő el az, akinek már volt dolga a hatósággal, de remény lehet teljes megjavulására. Azt a kiskorút, aki visszaeső, vagyis magyarul notórius gazember, odacsukhatja a rendőrhatalom ahozá, ahova akarja. Kovács József polgármester a belügyminiszter leirata folytán azonnal intézkedett, hogy a Szt.-Anna utcai bűnügyi osztály helyiségeiben erre a célra rendezzenek be megfelelő helyiségeket.

— **Az elzúllott ügyvéd újabb bűne.** Budapestről telegrafálják. Annak idején élénk feltűnést keltett, hogy a rendőrség letartóztatta a fővárosszerte jól ismert Kreutzer István ügyvédet. Ekkor ügyfeleinek a pénzét és sok ezer korona óvadékot sikkasztott. Nemrég szabadult a börtönből és már is tömegesen érkeznek ellene a feljelentések különböző szélhámoságokról. Így Kreutzer apró hirdetést tett közé a lapokban, amelyben egy szanatórium számára gyakornokot keres. Az apróhirdetésre jelentkezett Singer Sára magánzó és Pitz József gazdasszony. Ezekkel Kreutzer elhitette, hogy a városi majori szanatórium és a svábhegyi gyógyintézet ügyésze. A két intézet megbízásából szerződtette a leányokat és óvadék címen Singer Sárától 440 koronát Pitz Jozefától 200 koronát csalt ki. Természetes, hogy az egész meséből egy szó sem volt igaz és Kreutzer a szegény leányok pénzét elsikkasztotta. Ezeken kívül Pitz Jozsef bátyjának, Pitz Henriknek, aki lakatos segéd, megígérte, hogy be-

juttatja a közúti villamos vasut társaság-kocsivezetőnek. Orvosi vizsgálat és bélyegköltés címen 23 koronát csalt ki. A mikor a pénzeket bezsebelte, egyszerűen megszökött. A becsapott emberek feljelentést tettek az elzúllott ügyvéd ellen, akit a rendőrség most nyomoz és a büntető törvénynek vizsgálóbírója elfogató parancsot adott ki ellene. Nincs kizárva, hogy Kreutzer még több hasonló szélhámoságot követett el. Kreutzer István Szolnokon született, 57 éves, zömök, jól táplált. Az arca hosszas, haja őszes, feje teteje kopasz, bajusza ősz, szakála kicsi, ősz, szeme kékes szürke.

— **Tüzek Balmazújvároson** Balmazújvároson gyors egymásutánban két tűz is volt. Tegnap reggel K. Nagy József gazdaságában a cséplőgépből ki pattant egy szikra és az ott felhalmozott szalmát felgyújtotta. A kár 250 korona. A másik tűz a szomszéd tanyán volt. Itt több ember szénája és szalmája volt felhalmozva. Ez gondatlanság folytán gyuladt ki. — A kár 450 korona.

— **Utoai botrány.** Kinoss jelet folyt le tegnap este a királyi törvényszék épülete előtt. Bilkey Dezsőt, akinek neve Debrecenben ismeretes, volt bolti szolgálója inzultálta. Az inzultust heves szóváltás előzte meg. Bilkey a szolgáló ellen panaszt tett, aki viszon váddal élt.

— **Szerénád a halott ablaka alatt.** A csongrádmegyei Királyszerék községben mint tudósítónk telegrafálja, meghalt egy szép fiatal menyasszony, Balog Gizella. Vőlegénye elkeseredve siratta, este pedig a falu cigánybandájával a halottas ház elé vonult és eljátszatta a halott menyasszony kedvenc dalait. Az összegyűlt tömeget meghatotta az eset. A rendőrség azonban ridegebben viselkedett. Szigorúan megbüntette a szerénádoló vőlegényt.

— **Ujváry Károly jutalomjátéka.** Ujváry Károly ez a vérbeli művész, aki most a Bika színpadján szórakoztatja a debreceni közönséget, pénteken tartja jutalomjátékát. A jutalomjáték iránt máris olyan nagy az érdeklődés, hogy bizonyos, miszerint ez este zsúfolásig megtelik a Bika udvarkerthelyisége. Ujvári jutalomjátékán meglepetésül eltáncolja Grünau Poldival a Maccsics paródiáját a Macesz táncot.

— **Szökés Debrecen felé.** A rendőrség bűnügyi osztálya ma reggel Vácról táviratot kapott, melyben a váci országos fegyintézet igazgatósága arról értesíti, hogy a fegyházból ma éjjel megszökött Toma Triton életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélt rab. Szökésének körülményeiről a rendőrség nem kapott értesítést. A szökvény negyvenhárom esztendőes ember. Arca hosszas, barna, homloka alacsony, haja barna, szeme kék, nyakán a gége alatt sebforradá; van. Szökésekor kékfestő vászon kincstári ruhát, kékszalagos szalmakalapot és kincstári bakkancsot viselt. — A fegyház igazgatósága valószínűnek tartja, hogy a rab Debrecen felé vette útját. A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a veszedelmes gonosztevő kézrekerítésére.

— **Letartóztatott magyar tiszték.** Milanóból táviratozzák, hogy az olasz-osztrák határon az olasz határőrök ma két közös hadseregbeli tisztet tartóztattak le, a kik állítólag az olasz erődítési terveket kémlélték.

x Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám

— **Ma és naponta** a hirneves kisvárdai zenekar Csillag Hermann és Csiky Tóni vezetésével a Magyar Király kávéházban zeneestélyt tartanak.

x **Valódi angol és Solingeni zsebkészek, ollók, borotvák, borotválókészülékek és kellékek Mentze áruházába a legjobbak Kossuth-utcza 4. szám.**

A „**Hajdumegyei népbank**” Piac-utcza 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Átvett képviselő.** A szálló- és bortermelő szövetkezet képviselőjét úgy palackozott, mint hordós borok eladására Váray József előnyösen ismert kereskedő vette át és üzletében (Városi bérpalota) az összes borfajok jutányos árakban kaphatók. Felhívjuk olvasóink figyelmét a cég mai lapunkban közölt árjegyzékére.

TAVIRATOK.

Atársadalomtudományitársaság botránja.

Budapest, augusztus 8. A társadalomtudományi társaság botránnyos ülésének utójátékként Hegedüs Loránt alelnök és Gratz Gusztáv titkár holnap be fogják jelenteni tisztségükről való lemondásukat.

Fejérváry a cenzor.

Budapest, augusztus 8. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a király Andrássy gróf memorandumát, a melyben az alkotmány biztosítékok vannak lefektetve, felülvizsgálás végett Fejérváry Géza bárónak adta át. A hirt egyelőre kételkedéssel fogadják.

A cár lemond.

Pétervár, augusztus 8. Oroszországból az a hír jön, hogy Miklós cár lemond, s az uralkodást egy regensnek adja át.

Általános sztrájk Budapesten.

Budapest, augusztus 8. A malommunkások sztrájkja még egyre tart. A munkásszervezetek azzal fenyegetőznek, hogy ha a malommunkások nem vivhatják ki jogaikat, általános sztrájkot rendeznek a fővárosban.

Megőrült a büntetés miatt.

Verona, augusztus 8. Az itteni bíróság egy Mayer Jeni nevű asszonyt dohányjövédéki kihágás miatt 12000 lira pénzbírságra ítélte. Mikor kihirdették előtte az ítéletet a szerencsétlen előtt, hirtelen megőrült.

Automobil szerencsétlenség.

London, augusztus 8. A Connaughti herceg automobilja összeütközött Boroadail tábornok automobiljával, a két gép széjjelzúzódott, a herceg is, a tábornok is kiesett a kocsiból és sérüléseket szenvedett. A soffört, ki a gondatlanság okozója volt, letartóztatták.

A király a tengereu.

Trieszt, jul. 8. A Riccoló értesülése szerint a király szeptemberben Polázból Lisszába fog hajózni, hol gyászistentisztelet lesz az elesett katonákért. Azután a király részt vesz a kombinált szárazföldi és tengeri hadgyakorlaton. Bécsből jelentik. A N. Fr. Pr. értesülése szerint a király a tengeri hadgyakorlat után Trebinjébe utazik. A király ez alkalommal fog először az okkupált tartományok területére lépni.

Az angol hajóraj.

Tóieszt, jul. 8. Az angol közép-tengeri flotta Bereszford lord parancsnoksága alatt az Adriai tengerbe érkezett.

Öngyilkos adótárnok.

Baán, augusztus 8. Havassy adótárnok elleni panaszra a pénzügyigazgatóság egy titkárt küldött le Baánba Havassy ügyet megvizsgálni. A vizsgálat folyamán mindjárt 5000 korona hiányt találtak. Havassy tegnap kétszer főbelötte magát. Súlyosan megsebesülve még az est folyamán a trencséni kórházba szállították. A vizsgálatot folytatják.

Nagy vizáradás.

St.-Louis, augusztus 8. Forthvothból (Texas) érkezett távirati jelentések szerint Texas déli részében nagy áradások voltak. Huszonöt személy életét veszítette, százon felül hajléktalan lett. A kárt 300.000 dollárra becsülik. A segélyvonatok nem juthatnak el a szerencsétlenség színhelyére. A táviró és telefonösszeköttetés megszakadt.

Mulatságok.

Bál Érmihályfalván. Az érmihályfalvai ifjuság az ottani nőegylet javára tegnapelőtt bált rendezett, amely minden tekintetben fényesen sikerült. A mulatságon jelen voltak: Urasszonyok: Rosenfeld Lajosné, Glück Adolfné, Ehbrenfeld Miksáné, Rosenberg Ignácné (Tarcza), Weinberger Sámuel (Tarcza), Klir Antalné (Érsemlyén), Rosenfeld Henrikné, Ehrenfeld Ignácné, Pollák Mórné, Feldman Károlyné (Érsemlyén), Grosz Béláné, Benedek Zoltánné, dr. Klein Jenőné, Kerekes Sándorné. — Urleányok: Rosenfeld Irénke, Glück Matild, Paula, Klór Boriska, Ehrenfeld Rezsinke, Ilonka, Rosenberg Helén, Weinberger Ilonka, Pollák Ilonka, Paula, Anna, Jolán.

Törvénykezés.

A Jekelfalusi ügy. Budapesti tudósítónk táviratozza: Nagy érdeklődés nyilvánult a nagyközönség részéről az ügy mai tárgyalása iránt. Az I—III. kerületi járásbírósg kijelölt tárgyalási terme szűknek bizonyult s a hallgatóság nagy része a folyosón volt kénytelen állongani, szorongani. Ma kell az ügy érdemét tárgyalni. Mindenki kíváncsi, hogy mi is hát a miniszter védekezése, mivel szeretné az ellene felzúduló vádat tisztázni s vajjon

sikerül-e neki a háborgó véleményt lecsillapítani. A tegnapelőtti tárgyalást mára halasztotta el a bíró, mert a felperes miniszter ügyvéde akkor — csodálatosképpen — azzal állott elő, hogy nem ismeri eléggé az ügyet s nem képes tárgyalni. A felek képviselőiben ma is dr. Csanádi Pál felperesi és dr. Schwarz Vilmos alperesi ügyvéd jelentek meg. A bíróság részéről dr. Hoffer Mihály járásbíró, miután előbb több apró ügyet elintézt, megnyitotta a tárgyalást déli fél tizenkettőkor. A tárgyalás végével a járásbírósg nem hozott ítéletet. Ugy döntött, hogy az ügyet ketté osztotta és ismét tárgyalási napot tűzött ki. Az ily módon származó ügyekben e hó 14-én és 17-én lesznek tárgyalások. Ekkor valószínűleg ítélethozatalra is kerül sor.

Közzgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1906. aug. 8.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. A malomsztrájk megszünt ennek folytán a malmok jobb kedvvel láttak a vásárláshoz, — Készárú 5 fillérrel emelkedett határidők is szállárdultak.

1906 októberi buza	7.47	48
1907 áprilisi buza	7.75	76
októberi roza	6.22	23
1906. áprilisi roza	6.44	45
októberi zab	6.33	34
áprilisi zab	6.45	46
1907 májusi tengeri	5.47	48
1906 júliusi		
1906. aug.	6.24	25
szeptemberi	6.35	36
1906. augusztusi repce	16.25	30

REGENY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

Regényes történet.

14 Irta: Rákosi Viktor.

Este újra a szabad ég alatt ütöttek tábor. Előkerült a szállító csapat parancsnoka, s a kis lány az ezredes konyhájáról kapott izletes falatokat. Mert ekkorra már fölment az ezredesig az eset híre s ő azt mondta, csak vigyük magunkkal, majd utközben jut eszünkbe valami.

Az öreg orvosnak azonban már az este jutott eszébe valami. Lehozott a 11-ik század tüzeihez egy széles pléhvályut, aminőbe a megsebesült lábat szokta szoritani, kibélelte jól vattával, s abba fektették a kis lányt. Egy pár szuronyos puskát a földbe tüzdelték s rá köpenyegből sátort csináltak. Csak arra felé hagytak egy kis nyílást, amerre a tűz égett. Ehhez a nyíláshoz ültették a nótás Tollguskint, hogy most már altassa el a kicsikét. . . S miközben Csajenko és társai az előőrsön kóbor cserkesz lovasokkal puskalövéseket váltottak, Tollguskint elzummögte az orosz gránátosok dalait. . . a kis török leány pedig édesdeden elszunnyadt.

Mikor a 11-ik század gránátosai visszajöttek az előőrsi szolgálatból, mind egyik vetett egy pillantást Ayshára. Zsitnij általános derűtség közt a következő megjegyzést tette:

— Milyen édesen fekszik. Biz lsten nagyobb öröömöm van benne, mintha az én lábam feküdnék abban a pléhágyban.

HARMADIK EJEZET.

Aysha a táborban.

A legügyesebb regiment-szabók összeültek, s a kis Ayshának finom tisztiszövetből csinos uniformist varrtak, a

minőt a kexholmi gránátosok viselnek. Ha masiroztak a tizenegyedik század vitte, pihenéskor a tisztí étkezésben helyezték el, hol rövid idő alatt mindenkinek kedvence lett. Csajenko, a ki főkomornyik szerepét játszotta mellette, lassan-lassan az egész ezrednek, századról-századra járva, bemutatta, s a gránátosok általában úgy hívták: a mi gyerekünk.

Ayshát Csajenko csakugyan jó órában szerezte meg az ezrednek. Nincs az a szent, aki annyit használt volna nekik, mint ő. Azóta egyetlenegyszer se keveredtek harcra a hitetlenekkel. Nem esett se sebesülés, se halál, se megbetegedés az ezredben. Az élelmiszeres szekerek is, a mi pedig az előtt nagy ritkaság volt, pontosan megérkeztek. Sőt még hazulról is kaptak híreket, azok is jók voltak. A gyerek is egészen jól érezte magát, minden nap végigszaladt a táboron, egy ügyes tisztiszolga kíséretében, aki odahaza is a tisztjének a gyermekeit gondozta. Ebéd alatt a tisztek közt volt, vacsorakor szintén és ilyenkor közös erővel tanították a kis törököt orosz nyelvre.

Folytatjuk.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kőnes hővizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosfürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Batist-Mouseline.

Blous Zephirek.

Himzett vászon ruhák.

Mosó selymek.

Székely szövetek

férfi ruhára

óriási raktár!

Stock-Cognac

Medicinal

kezeség mellett, tiszta borból párolt

Allandó vegyi ellenőrzés alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrendű üzletekben kapható.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utoza 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet Borainak árjegyzéke

Váray József

kereskedésében

Piacz- és Simonffy utca sarok. Városi bérház.

I. Palackozott borok.

1 liter	Vörös	52 fill.
1 "	I. rendű asztali	54 "
1 "	Ezerjő	68 "
1 "	Rizling	72 "
1 "	Pecsenyebor	80 "
1 "	Tramini	1.20 "
1/2 "	Chateau Debreczen	1. — "
1/2 "	Asszu	2. — "

Palackok darabonként külön 16 fillér, melyek ugyanazon arban visszavétnek.

II. Korsós borok.

11-12 literes fonott korsókban.

1 liter	Vörös	46 fill.
1 "	I. rendű Asztali	48 "
1 "	Ezerjő	60 "

Korsóknak darabja külön 1 korona 80 fillér melyek ugyanazon arban visszavétnek.

III. Hordós borok.

50 literen felüli hordókban.

100 liter	Vörös	30.— kor.
100 "	I. rendű Asztali	32.— "
100 "	Ezerjő	44.— "
100 "	Rizling	50.— "
100 "	Pecsenyebor	56.— "

Az árak mindenkor helyben házhoz szállítva vagy vidékre a debreczeni vasút állomáson teladva, készpénzfizetés mellett, hordók nélkül értendők.

Miszertint a debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet képviselőtét f. év augusztus 1 én átvettem kérem a nagybecsült vevőközönséget, hogy ugy palackozott, mint 11-12 literes üveg korsóban üzletemből szállítandó, valamint hordó számra a telepről szállítandó bor megrendelése végett bizalommal méltóztatnék üzletemet felkeresni. Főcélom leendő a szőlő és bortermelő szövetkezetnél helyezett bizalmat magamnak is kiérdemeln.

Kiváló tisztelettel

Váray József

Piacz- és Simonffy-utca sarok

Szabadalmazott új találmány

Cserépfedelek javítási költségeinek megtakarítása!

Értesitem a t. építő közönséget, hogy az általam feltalált és 16043/905. szám alatt szabadalmat nyert tető szegélyzetek alkalmazásánál a cserépfedeleken használatos volt habares munkák és azoknak évről-évre való megújítása fölöslegessé válik.

Találmányom egyszerű, olcsó és meglevő tetőszegélyzetekre is könnyen felerősíthető.

Ezen új rendszer alkalmazása által 30-40 évig felesleges a javítás s így óriási megtakarítás érhető el.

Mintákkal és költség-előirányzattal szívesen szolgál

Kiss Ignác

bádogos mester, Piacz-utca 34.

Első randú

gyógykülönlegességi üzlet

Rác Herman

„Angyal” Drogueriája

DEBRECZEN, Főtér 42. sz.

Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi árukban, készletek, és betegápolási cikkekben.

Arckrémek, festékek, szivacs, piperecikkek, illatszerek, gazdasági cikkek, rovarirtó szerek stb. a legnagyobb választékban kapható.

Általános Takarékpénztár

Részvénytársaság

DEBRECZENBEN,

előnyös kamattétel mellett

Kölcsönöket nyújt váltókra, kötelezvényekre, folyószámlára, értékpapírokra és árukra.

Kereskedők tárczaváltói és könyvköveteléseit leszámitolása.

Gazdáknak személyes hitel nyújtása az intézet kebelében létesült hitelegylet által.

Betétkeket elfogad gyümölcsötetés céljából, betéti könyvecskékre, cheque-számlára és pénztári jegyekre 4¹/₂ kamatozás mellett.

Előlegeket nyújt kézi-zálog tárgyakra, várható termésre.

Övadékkölcsönöket folyósít vállalkozók és bérlőknek.

Törlesztéses-kölcsönöket engedélyez 10-65 évig földbirtokokra és forgalom képes házakra.

Tőzsdei megbízásokat elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Külföldi pénznemeket bevált és ilyenekkel szolgál.

Hitelleveleket ad a külföld bármely piacára.

● Közelebbi szó vagy írásheli felvilágosítással készséggel szolgál az intézet

ügyvezető-igazgatója.

Villamos Színház

a szénapiacson megnyílt.

Sima, tisztá, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Augusztus 8. és 9-én:

1. Dániel az oroszán barlangban.
2. Egy részeg ember kellemetlenségei.
3. Egy természettudós reggelije.
4. Utazás az Alpeseiken.
5. Az elveszett ezvikker.
6. A cukrásznál.
7. Érdekes halász-zsákmány.
8. Lola biciklizni tanul.
9. Az áruló tintafoltok.
10. A párisi nagy akadályverseny.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.

Kezdete este 7 órától 11-ig, óránként.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Egy jókarban lévő szálló-szállító kocsit eladó. Jókai-utca 28.

Csemege szállót ajánlok kereskedők- és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szálló kivitele Debreczen. Telefon 234.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Ora és ékszer javításokat legolcsóbban eszközöl Pintér Dezső órás- és ékszer üzletében Főtér 12. Stenczinger ház. Dus választék órák és ékszerekben.

Csizmadiá tanoncokat napibér mellett szegdtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcái szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től **kereskedelmi irodának kiadó.** Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Kimérőt keresek fiatal párt vagy magányos nőt. Czim a kiadóban.

Csinos ház bormérési és vendéglői joggal eladó. Czim a kiadóban.

Eladó új ház a vargakertben a vasúthoz közel. Értekezhetni Papiszák Józsefnél, Fűvészkert-utca 2. számú közbüro műhelyben.

„Villamos” jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Miklósné és Társa (bőrönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofekében, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárcákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltenek.

Farkas Henrik fűszer-, cukorka üzletét volt helyiségének raktáraiba helyezte át. Bejárat az udvarba, második ajtó jobbra.

Pénztárnoknő főlvetetik Róth Antal fűszerüzletében Csapó-u. 17.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megőrzés végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

Kossuth-szájviz

megszüntet minden fogfájást, a száznak kellemes ízt kölcsönöz s a fogak romlását megakadályozza.

Egy üveg 70 fillér.

Egyedül kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth utca 8.

„Arany egyszarvu” gyógyszerész.

Tenyésztőjás

fajtiszta Plymouth-Rock egészen friss darabja 50 fillér. Kapható

EHRENTHEIL MARGIT

baromfiudvar,

BUDAPEST, III. Repkény-utca 20. sz.

Minden utazás és utánnomás büntelvé lesz. Egyedül valódi a

Thierry balzsam

Allein echter Balsam
aus der Schutzengl-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

csak a zöld apácza védjeggyel Törvényesen védve. Rég híres, utólrhetetlen emésztési zavaroknál, gyomorgörcs, kolika, katarhus, mellbaj, influenza stb. stb. — Ára 2 kis, vagy 6 kettős üveg v. 1 nagy különleges üveg patent zárral 5 K franco.

Thierry centifolia kenőcs non plus ultra

minden még oly régi seb, gyladás, sérülés, ki-ebesedés mindennemű daganatok ellen Ára 2 tégely K 3.60 franco küld a pénz előleges beküldése vagy utáuvétel mellett

THIERRY A. gyógyszerész.
Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Könyvet, köszönetnyilvánítások érrel ingyen és bérmentve.

Raktár Budapesten Török József és Dr. Egger E. L. Lugoson Vértess L. gyógyszerészeknél.

KÖNYVEK,

folyóiratok, bekötések, valamint bőr, plüss keretek, passpartoutok stb.

Antalfy Ferencz

könyvkötészetében a legsolidabban készítettnek, Piacz-utca 31. a városházzal szemben.

Nincs többé sertésvész!

Sertéspar (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó genialis találmány a gazdaközönség részére. A ki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, **sertése** a legvésebb időben sem hullhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés becsárát károsultnak közpénzben visszafizetni, ha az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde” (Alapított a hasonló párizsi laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszováton, Debreczen mellett, Kossuth-u.

Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Kapható minden gyógyszerészertárban. Főraktár: Török J. Budapest.

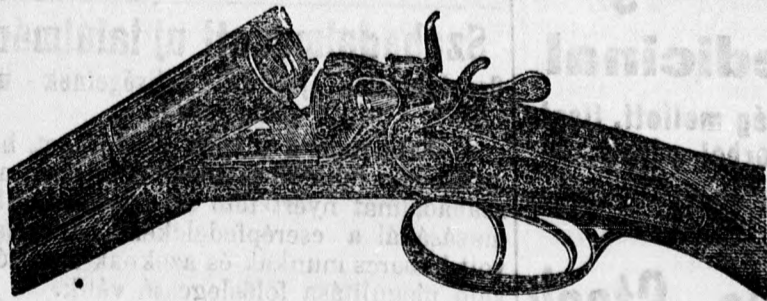

Uj fegyverműves üzlet.

Piacz-utoza 75.

Skóth Sándor

~ fegyverműves műhelye és fegyverneműek raktára. ~

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy fegyverműves műhelyemet Piacz u. 34. szám alól Piacz-u. 75. sz. alá helyeztem át s ez alkalommal üzletemet a legkiválóbb fegyverművekkel és vadász felszerelésekkel a legdusabb választékban rendeztem be.

A nagyérdemű közönség eddigi szives pártfogását még köszönve tisztelettel kérem azt irányomban a jövőben is megtartani.

Skóth Sándor
fegyverműves Piacz-u. 75. iparbankkal szemben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovics könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.